

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. lapkričio 24 d.
(OR. en)

15924/23

LIMITE

EPPO 46
COPEN 413
FIN 1229
GAF 40
CSC 541

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Dalykas: Europos prokuratūra

– Europos prokuratūros veikimo tyrimas

– Ryšiai su nacionalinėmis institucijomis

Delegacijoms priede pateikiamas pirmiau nurodytas pirmininkaujančios valstybės narės pranešimas.

Ivadas

Priėmus 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje, 2021 m. birželio 1 d. operatyvinę veiklą pradėjo Europos prokuratūra.

Reglamento 119 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Komisija turi pavesti atlikti šio reglamento įgyvendinimo ir jo poveikio, taip pat Europos prokuratūros ir jos darbo metodų veiksmingumo ir efektyvumo vertinimą. 119 straipsnio 2 dalyje taip pat nurodyta, kad Komisija turi pateikti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, jeigu padaro išvadą, kad yra būtinos papildomos ar išsamesnės taisyklės dėl Europos prokuratūros įsteigimo, jos funkcijų ar jos veiklai, įskaitant jos tarpvalstybinius tyrimus, taikytinos tvarkos. Ši reglamento įgyvendinimo ir poveikio vertinimo ataskaita turi būti pateikta ne vėliau kaip 2026 m. birželio 1 d., praėjus penkeriems metams nuo Europos prokuratūros operatyvinės veiklos pradžios.

2023 m. rugsėjo 8 d. Madride įvykusiame neformaliame Policijos ir teisminio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose koordinavimo komiteto (CATS) posėdyje dalyviai pasikeitė nuomonėmis dėl nacionalinių teisingumo sistemų ir Europos prokuratūros bendradarbiavimo.

2023 m. lapkričio 17 d. CATS posėdyje Komisijos buvo paprašyta pristatyti pagrindines tyrimo dėl Europos prokuratūros reglamento, kurį ji buvo pavedusi atlikti 2022 m., išvadas. Pats tyrimo tekstas buvo išplatintas po to posėdžio. Komisija pabrėžė, kad tyrimo išvados nebūtinai atspindi Komisijos nuomonę ir nepakeičia reglamento 119 straipsniu grindžiamos vertinimo ataskaitos, tačiau į jas bus atsižvelgta.

Pirminis tyrimo dėmesio objektas, t. y. tvirtesniame bendradarbiavime dalyvaujančių valstybių narių nacionalinės teisės aktų suderinamumas su Europos prokuratūros reglamentu, buvo išplėstas įtraukiant kai kuriuos klausimus, susijusius su Europos prokuratūros veiklos veiksmingumu ir efektyvumu, kylančius iš paties reglamento teksto, neatsižvelgiant į tai, kaip valstybės narės jį įgyvendina. Kalbant apie metodiką, buvo laikomasi dviejų skirtingų metodų. Siekdamas įvertinti nacionalinės teisės aktus, rangovas surinko duomenis iš 22 dalyvaujančių valstybių narių, padedamas nacionalinių teisės ekspertų grupės, kuri taip pat surengė pokalbius su Europos prokuroru ar Europos deleguotuoju prokuroru iš kiekvienos dalyvaujančios valstybės narės. Nacionaliniai teisės ekspertai parengė atitikties lenteles ir nacionalines suvestines ataskaitas, kuriose apžvelgiama nacionalinė teisinė sistema ir jos atitiktis reglamentui. Siekdamas įvertinti veiksmingumo aspektus, susijusius su pačiu reglamentu, rangovas atliko dokumentų analizę ir surengė pokalbius su Europos prokuratūros darbuotojais centriniame biure ir decentralizuotu lygiu. Tyrime daugiausia dėmesio skiriama kai kurioms Europos prokuratūros reglamento nuostatoms analizuojant, viena vertus, nacionalinės teisės aktus, ir, kita vertus, su pačiu reglamentu susijusius probleminius aspektus. Kalbant apie nacionalinės teisės aktų atitiktį Europos prokuratūros reglamentui, nustatyta, kad pagrindinės susirūpinimą keliančios sritys yra tyrimą atliekančių teisėjų ir kitų nacionalinių institucijų vaidmuo Europos prokuratūros tyrimų kontekste, Europos prokuratūros nepriklausomumas, ataskaitų teikimas, registravimas ir informacijos tikrinimas, taip pat kompetencijos konfliktų sprendimas. Kalbant apie probleminius klausimus, susijusius su reglamento tekstu, pagrindinės susirūpinimą keliančios sritys yra Europos prokuratūros dalykinė kompetencija, Europos prokuratūros bylos išsireikalavimo teisė, tarpvalstybiniai tyrimai ir platesnė Europos prokuratūros nepriklausomumo analizė.

Tyrimė laikomasi nuomonės, kad kai kuriose dalyvaujančiose valstybėse narėse nacionalinės teisės aktai gali neviseiškai atitikti reglamentą, todėl Europos prokuratūrai gali būti nesudarytos sąlygos tinkamai vykdyti savo funkcijas. Remdamasi tokiais nustatytais faktais, Komisija nurodė, kad ji bendradarbiaus su valstybėmis narėmis dvišaliu pagrindu, kad toliau aptartų galimas neatitikties problemas ir jų sprendimo būdus.

Šį tyrimą reikėtų toliau svarstyti Tarybos parengiamuosiuose organuose.

Tuo pačiu metu, remdamasi tyrimu kaip bendra informacija, pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad naudinga apžvelgti pirmuosius dvejus su puse Europos prokuratūros operatyvinės veiklos metų ir apsvarstyti iki šiol įgytą patirtį, visų pirma, kiek tai susiję su Europos prokuratūros ir nacionalinių institucijų ryšiais. Šie ryšiai yra labai svarbūs geram Europos prokuratūros veikimui. Jie apima tokius aspektus kaip tinkami ištekliai, specializuotų tyrėjų prieinamumas, ryšių kanalai ir ataskaitų teikimas, kompetencijos pasidalijimas ir kt. Dauguma aspektų aptarti Europos prokuratūros reglamente, tačiau dabar turime patirties, susijusios su jo įgyvendinimu ir atitinkamais iššūkiais.

Klausimas ministrams

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ministrų prašoma pateikti savo nuomonę apie jų nacionalinių institucijų ir Europos prokuratūros ryšius, nurodant galimus sunkumus ar trūkumus, su kuriais susidurta nuo Europos prokuratūros veiklos pradžios, taip pat apie sritis, kurias būtų galima patobulinti.
